

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 3024/2022
28.02.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Марине Милановић и Зорице Булајић, чланова већа, у парници тужиоца Компанија „Дунав осигурање“ АДО Београд, против туженог АА из ..., кога заступа пуномоћник Драгослав М. Вученовић, адвокат из ..., ради регреса штете, одлучујући о ревизији туженог, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 5733/18 од 17.11.2021. године, у седници одржаној 28.02.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог, изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 5733/18 од 17.11.2021. године.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду П 6036/17 од 16.04.2018. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца да се тужени обавезе да тужиоцу на име регреса исплати износ од 1.006.625,00 динара, са законском затезном каматом од 29.12.2009. године до исплате, као неоснован. Ставом другим изреке, тужилац је обавезан да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 174.375,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 5733/18 од 17.11.2021. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу првом изреке и тужени обавезан да тужиоцу на име регреса исплати износ од 1.006.625,00 динара, са законском затезном каматом од 29.12.2009. године до исплате. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка из става другог изреке првостепене пресуде тако што је одлучено да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, са неблагоприятном допуном која је поднета 03.04.2023. године.

Врховни суд је оценио да је ревизија туженог дозвољена на основу члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11 ...

18/20 и 10/23 – други закон), испитао је побјигану пресуду применом члана 408. тог закона и утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужени је као закупац 26.09.2009. године, закључио са „Automoto Trade“ као закуподавцем, уговор о закупу возила „...“ рег. ознаке ... -..., под условима утврђеним уговором и важећим ценовником. Моторно возило које је предмет закупа било је „каска“ осигурано код тужиоца, као осигуравача што је обухватало осигурање за случај удеса, покушаја крађе и крађе у земљи и иностранству. Наведеним возилом тужени је кренуо на пут са лицем које га је ангажовало као возача и по доласку у ..., приликом паузе за ручак, то лице које је туженом било познато као „...“, узело је кључеве рентираног возила рекавши да ће обавити превоз супруге и деце свог шефа и да ће се вратити за 45 минута. Како се то лице није вратило са возилом, нити је даље контактирало са туженим, он је истог дана случај пријавио полицији у Тим поводом је против туженог вођен кривични поступак због кривичног дела преваре који је обустављен решењем Основног суда у Обреновцу К 1579/11 од 23.02.2016. године. На основу одштетног захтева „С-рент“ ДОО и вансудског поравнања, по полиси за комбиновано осигурање моторних возила број ... која гласи на „С-рент“ ДОО за путничко возило марке „...“ са периодом важења од 27.10.2008. до 27.10.2009. године, у којој је као корисник одређен „Automoto Trade“, тужилац је због крађе возила, извршио исплату накнаде оштећеном дана 29.12.2009. године, у висини тоталне штете у износу од 1.006.625,00 динара. Уговором о закупу који је тужени закључио са „Automoto Trade“ ДОО у члану 6. предвиђено је да возилом сме да управља искључиво закупац, док је чланом 7. уговорено да закупцу поред осталог није дозвољено даље изнајмљивање или посуђивање, односно неовлашћено давање кључа трећим лицима.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је одбио тужбени захтев налазећи да тужени на основу члана 154. став 1. у вези члана 158. Закона о облигационим односима није одговоран за штету насталу крађом возила, јер у његовим радњама није постојао било какав облик намере или грубе непажње, с обзиром да није имао разлога да сумња да се лице које га је ангажовало за вожњу, неће вратити након узимања кључева и изнајмљеног возила, при чему се одговорност туженог утврђује по правилима која су регулисана законом и подзаконским актима, а не и по члану 7. Уговора о закупу који је тужени закључио са трећим лицем.

Другостепени суд је изразио супротно становиште, налазећи да постоји одговорност туженог за штету која је настала крађом закупљеног возила које је било „каска“ осигурано и за које је тужилац као осигуравач исплатио накнаду оштећеном због наступања осигураног случаја. Тужени у конкретном случају није показао одговарајући степен пажње која се по редовном току ствари могла очекивати, јер је поступајући супротно одредбама уговора о закупу омогућио неовлашћеном трећем лицу да дође у посед изнајмљеног возила, па је у обавези да на основу члана 939. став 1. Закона о облигационим односима тужиоцу исплати износ у висини исплаћене накнаде. Зато је преиначио првостепену пресуду и усвојио тужбени захтев тужиоца.

По оцени Врховног суда, становиште другостепеног суда је правилно.

Према члану 939. став 1. Закона о облигационим односима (ЗОО), исплатом накнаде из осигурања прелазе на осигуравача, по самом закону, до висине исплаћене накнаде сва осигураникова права према лицу које је по ма ком основу одговорно за штету. Један од основа одговорности је кривица по члану 154. став 1. наведеног закона, тако што ко другоме проузрокује штету дужан је накнадити је уколико не докаже да је штета настала без његове кривице. Кривица постоји када је штетник проузроковао штету намерно или непажњом (члан 158. ЗОО). Оштећени доказује постојање узрочно-последичне везе између понашања штетника и проузроковане штете, при чему за одговорност није нужно да је штетник поступао са намером, већ је довољна непажња која подразумева одступање од разумног и пажљивог поступања које се основано могло очекивати у датим околностима.

У конкретном случају, тужилац је оштећеном, као осигуравач извршио исплату накнаде из осигурања по основу полисе „каска“ осигурања због наступања осигураног случаја – крађе возила, које је тужени изнајмио уговором о закупу и којим је предвиђено да возилом сме да управља искључиво купац, те да није дозвољено даље изнајмљивање или посуђивање, односно неовлашћено давање кључа трећим лицима. Правилно је становиште другостепеног суда о постојању основа одговорности туженог у смислу члана 154. став 1. у вези члана 158. ЗОО, будући да је у радњама туженог испољена непажња, тиме што је омогућио трећем лицу да дође у посед кључева изнајмљеног возила и наступање осигураног случаја – крађе возила.

Неосновано се наводима ревизије указује на погрешну примену материјалног права од стране другостепеног суда, а заправо оспорава чињенични закључак нижестепених судова да је накнада исплаћена због наступања осигураног случаја – крађе возила, указивањем на садржину вансудског поравнања које је закључено између оштећеног и осигуравача у коме се као штетни догађај наводи саобраћајна незгода. Имајући у виду доказе изведене у првостепеном поступку овај суд сматра да су на бази утврђених чињеница које су резултат правилне оцене изведених доказа, нижестепени судови правилно утврдили да је накнада исплаћена због наступања осигураног случаја – крађе возила. По члану 13. ЗПП, у парничном поступку суд је у погледу постојања кривичног дела и кривичне одговорности учиниоца везан за правноснажну пресуду кривичног суда којом се оптужени оглашава кривим, па је без утицаја указивање на чињеницу да је кривични поступак који је вођен против туженог за кривично дело преваре обустављен, док наводи ревидента о правноснажној пресуди кривичног суда и кривичној одговорности трећег лица за кривично дело преваре према туженом, нису разматрани јер су изнети у неблагоприятној допуни ревизије (поднесак од 03.04.2023. године), који је упућен суду по истеку законског рока за изјављивање овог правног лека.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић